

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü

Sayı : E-39152028153.01-99-1680/21927

11.09.2024

Konu : Kanun Yararına Temyiz Yoluna
Ba vurulması Taleplerinde Harç Tahsili

DA İTİM YERLERİNE

Bakanlıkımıza, kanun yararına temyiz yoluna başvurulması talebi ile gönderilen bazı dosyalarda taraflardan harç tahsil edildiği gözlemlenmiştir.

Bilindiği üzere, 1982 Anayasasının "Vergi ödevi" başlıklı 73 üncü maddesinde;

"Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür.

Vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı, maliye politikasının sosyal amacıdır.

Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülükler kanunla konulur, denetlenir ve kaldırılır.

Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerin muafık, istisnalar ve indirimleriyle oranlarına ilişkin hükümlerinde kanunun belirttiği yukarı ve aşağı sınırlar içinde denetlenmek için gerekli olan vergi ve resimlerin tahsilatını sağlamak üzere, kanunla yetki verilen idarelerce tahsilat yapılabilir."

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun "Kanun yararına temyiz" başlıklı 363 üncü maddesinde;

(1) İlk derece mahkemelerinin kesin olarak verdikleri kararlar ile istinaf incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlarına ve bölge adliye mahkemesi hukuk dairelerinin ilk derece mahkemesi sıfatıyla kesin olarak verdikleri kararlar ile yine bu sıfatla verdikleri ve temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlarına karşı, yürürlükteki hukuka aykırı bulunan idari işleri sürdürülerek Adalet Bakanlığı veya Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından kanun yararına temyiz yoluna başvurulur.

(2) Temyiz talebi Yargıtayca yerinde görüldüğünde, karar kanun yararına bozulur. Bu bozma, kararın hukuki sonuçlarını ortadan kaldırmaz.

(3) Bozma kararının bir örneği Adalet Bakanlığına gönderilir ve Bakanlıkça Resmî Gazetede yayımlanır.",

492 sayılı Harçlar Kanununun "Mevzuu" başlıklı 2 nci maddesinde;

"Yargı işlemlerinden bu kanuna başlı (1) sayılı tarifede yazılı olanları, yargı harçlarına tabidir.

Ceza mahkemelerinde tahsis hukuka ait hakların hüküm altına alınması halinde de, celse harçları hariç olmak üzere (1) sayılı tarifeye göre harç alınır."

Hükümleri yer almaktadır.

492 sayılı Kanunun gerekçesinde de belirtildiği üzere harç, fertlerin özel menfaatlerine ilişkin olarak, kamu kurumları ve hizmetlerinden yararlanmaları karşılığında yaptıkları bir ödemedir.

Kanun yararına temyiz amacı, temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararların hukuka aykırılığının tespiti hâlinde, kararın yanlış olduğu, kanunun kararda belirtildiği biçimde uygulanamayacağı açıkça duyurularak mahkemelerin bilgilendirilmesidir. Kanun yararına temyiz incelemesi sonucunda Yargıtay tarafından verilen bozma kararı, tarafların lehine veya aleyhine herhangi bir sonuç doğurmamakta ve kararın hukuki sonuçlarını denetlememektedir.

492 sayılı Kanuna başlı yargı harçlarının düzenlendiği (1) sayılı Tarifenin "(A) Mahkeme Harçları" başlıklı bölümünde yer alan (IV) sayılı bentte "Temyiz, istinaf ve itiraz harçları"nın düzenlenmesine karşılık mezkur Tarifede kanun yararına temyiz harcına yer verilmediği görülmektedir.

Bu itibarla;

Kanun yararına teyiz yoluna ba vurulması taleplerinde harç tahsil edilmesinin Anayasada düzenlenen harçların kanunili i ilkesine aykırı olaca ı ve ilgililere hukuka aykırı ekilde mali yükümlülük getirece i de erlendirilmektedir.

Bilgi edinilmesini ve keyfiyetin yargı çevrenizdeki hukuk daireleri ve mahkemelere duyurulmasını rica ederim.

Hakan ÖZTATAR
Hâkim
Bakan a.
Genel Müdür

Da ıtım:

Bölge Adliye Mahkemesi Cumhuriyet Ba savcılıklarına

Bölge dare Mahkemesi Ba kanlıklarına

Cumhuriyet Ba savcılıklarına

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmı tr. Fiziki olarak gönderilmeyecektir.

Milli Müdafaa Cad. No:22 Bakanlıklar/ANKARA

Telefon No: (0 312) 414 83 83 Faks: (0 312) 219 44 26

E-posta: higm@adalet.gov.tr Elektronik a : www.higm.adalet.gov.tr

Bilgi için: E. Sevil ÖZGÜR

Memur

Telefon No: (0 312) 414 83 98

